

Kateket Nytt

■ NYA FÖREDRAGSHÅLLARE
I KPNS VUXENUTBILDNING

■ NYTT PYSSELHÄFTE
FÖR BARN

Jesu födelse, Konrad von Soest, ca 1360

"Förkunna alltid evangeliet – om nödvändigt med ord" – är ett citat som tillskrivits den helige Franciskus. Alla kristna är kallade att dela tron med andra, men vi kateketer har det som en särskild uppgift. Vilket privilegium! För det är när vi delar tron med andra som den verkligen tar gestalt, blir levande. Under höstens alla möten med kateketer har jag varit särskilt tacksam över möten med engagerade kyrkoherdar och präster, i samband med att jag presenterat häftet "Orkesterns dirigent – att organisera katekesen". Det är imponerande vilket stort arbete som görs runt om i landet med att ge tron vidare. När nu julen närmar sig får vi för barnen berätta om det största av allt: om en Gud som blivit människa av kärlek till oss, om en Gud som vill födas också i våra hjärtan och frälsa oss. I berättelsen *Den heliga natten* skriver Selma Lagerlöf: "Det är inte på ljus och på lampor som det kommer an, och det ligger inte vikt vid måne och sol, utan det, som är nödvändigt, det är att vi äger sådana ögon som kan se Guds härlighet."

En välsignad jul önskar vi alla från KPN genom

Ulrika Erlandsson

Många hade kommit för att få sina djur välsignade. Men ännu fler kom helt enkelt för att uppleva en mässa med sin kardinal mitt i Stockholm.

Edward Blom var konferencier under efterprogrammet, här tillsammans med Ulrika Erlandsson från KPN.

Kardinalen firade mässa på stora scenen.

Franciskusdagen

Den 5 oktober firades åter igen Franciskusdagen i Kungsträdgården i Stockholm. Över 1000 personer hade samlats för att fira helgonet och få sina djur välsignade av kardinalen.

Bilder:
© Manne Mannesays

Efter massan erbjöds barnen gratis ponnyridning, fiskdamm och hoppborg.

Flera organisationer fanns representerade med bokbord.

Över 900 barn och ungdomar samlas till undervisning i Polska missionen

I Stockholm firas mässa på polska vid fyra tillfällen varje söndag. Men den Polska Missionen i Stockholm samlar sina landsmän inte bara för att fira mässor utan har även en stor barn – och ungdomsverksamhet. Runt 30 kateketer är engagerade och de samlar över 900 barn och ungdomar.

Undervisningen sker varannan lördag i Bromma gymnasium, utanför Stockholm. Den äger rum mellan kl 10.00 och 13.30 och inleds med mässa i stora aulan. Till denna imponerande stora verksamhet krävs många kateketer. Rektor p. Paweł Drążyk SDB berättar att han är tacksam över alla de runt 30 kateketer som ställer upp. Han har kunnat rekrytera kateketer bland dem som är engagerade i det pastorala livet. Undervisningen ges på polska och man använder läromedel från Polen. Sedan några år tillbaka rapporterar Polska missionen sin verksamhet till Studieförbundet Bilda.

Utöver själva undervisningen sker också många aktiviteter, läger och resor.

– Tillsammans med Pukis (Polska Unga Katoliker i Sverige) ordnar vi läger fyra gånger om året. Sedan tillkommer ministrantläger på sommaren och vintern, konfirmandresor och sommarkollo för mindre barn.

En hel del aktiviteter sker också i ungdomshuset Quo vadis på söder. Där kan ungdomarna få hjälp med läxor, delta i scoutträffar och till och med få gå på danskurser!

Pater Paweł berättar att verksamheten växer, antalet barn ökar från år till år. Utmaningen ligger i att bevara kvalitén på undervisningen och att behålla de barn och ungdomar som nu är i kyrkan.

– Vi vill att de engagerar sig i kyrkolivet! En dröm vore också att ha mer kontakt med andra grupper i kyrkan i Sverige, på samma sätt som man kan uppleva i Taizé.

Under höstlovet erbjuds extra aktiviteter till skollovslediga. Här i väntan på båten vid Gamla stan. Foto: Anna Pasikowska

Franciskusdagen

Denna höst hände något särskilt inom katekesen, undervisningen den 5 oktober ägde rum i Kungsträdgården för att fira mässan med kardinalen. Alla familjer ombads komma dit med sina barn och rapportera sin närvaro till ansvarig kateket som prickade av dem på plats.

– Franciskusdagen var fantastisk! Det var berikande att få ta del av ett sådant stort evenemang och det blev uppskattat av alla.

Ulrika Erlandsson

P Paweł Drążyk SDB är ansvarig rektor för Polska Missionen. Foto: Jan Borowiec.

P Krystian Zacheja SDB samlar ungdomar i ungdomshuset Quo vadis i Stockholm. Foto: Anna Pasikowska

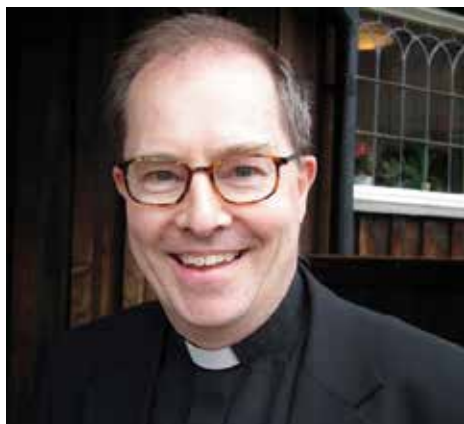
Ledarna för KPNs nya vuxenkurser presenterar sig – och sin kurs!

KPNs vuxenkurser 2020–2021

- öppen för alla intresserade
- hjälper dig att närma dig kyrkan och tron ur flera olika perspektiv under ledning av kunniga föredragshållare
- erbjuder tillfällen att tillsammans med andra fördjupa din tro
- ger möjlighet att delta i mässor och andakter
- arrangeras i natursköna miljöer
- trevlig gemenskap kring ostbrickan

Varje kurs kommer att erbjudas en gång på varje ort

(Åh stiftsgård i Ljungskile, Heliga hjärtas kloster i Omberg, Stiftsgården Marielund och Dominikanklostret i Röggle) under tvåårsperioden 2020–2021.

Jesuitpater Ulf Jonsson SJ, professor vid Newmaninstitutet och chefredaktör för tidskriften *Signum*.

Om trons grunder

P Ulf Jonsson, jesuitpater och bosatt i Uppsala, vem är du?

– Förutom att jag hjälper till i S:t Lars församling delar jag min arbetstid mellan högskolan Newmaninstitutet, där jag är professor i religionsfilosofi, och den katolska tidskriften *Signum*, som jag är chefredaktör för. Jag gillar kombinationen av dessa olika uppdrag, som innebär både pastoral verksamhet och möjligheten att få undervisa, forska och skriva om intressanta frågor som jag är engagerad i.

Vad kan du berätta om din kurs?

– Denna kurs tar upp fundamentalteologiska frågor, alltså frågor om den kristna trons grunder. Vi lär känna hur framstående

katolska tänkare resonerar kring trons intellektuella förutsättningar. Hit hör frågor som: Är människan religiös av naturen? Vem är Gud? Vad menas med uppenbarelse? Hur kan man tänka sig att Gud handlar i världen?

Utan överdrift kan jag säga att temat för den här kursen har sysselsatt mig under hela mitt vuxna liv. Inte så att jag sysslat med dessa frågor ständigt och jämt förstås, men de har varit mina följeslagare som jag gång på gång har återkommit till. Frågorna om Gud, vem Gud är och hur tron på Gud kan motiveras på ett intellektuellt redligt sätt engagerade mig redan som tonåring. Och frågorna har funnits med mig sedan dess, och i min verksamhet som forskare och akademisk lärare nu i över 30 år. Det finns hela tiden nya aspekter att upptäcka och fördjupa. Gudsfrågan har kopplingar till hur vi förstår oss själva och tillvaron i dess helhet.

Vem skulle du, pater Ulf, vilja vara i en cirkus?

– Den frågan har jag aldrig tänkt på tidigare. Fast livet självt kan ju faktiskt likna en cirkus lite då och då. Jag tror jag väljer rollen av personen som presenterar de olika inslagen i showen, den som brukar be om "koncentration och största möjliga tystnad". Jag gillar att presentera idéer och att väcka folks förvåning och nyfikenhet på livets grundläggande frågor.

Jesuitpater Dominik Terstriep SJ, teologie doktor, är kyrkoherde i Sankta Eugenia församling i Stockholm.

Konst och förkunnelse

Kursledaren jesuitpater Dominik Terstriep, teologie doktor, är kyrkoherde i Sankta Eugenia församling.

– Det jag minns av min katolska uppväxt är framför allt bilder eller konstverk – i både hemmet och kyrkan. De gjorde starkt intryck på mig och är fortfarande levande. Konstverk är ett konkret uttryck för tron som kan "bränna" in sig på näthinnan. Bildminnet är förmodligen starkare än ordminnet.

Konstverk är öppna, man kan upptäcka dem från olika perspektiv. De kan således hjälpa att flerdimensionellt beskriva ett trosinnehåll. Dessutom återspeglar de hur tron såg ut under en viss tid, vilka utmaningar de troende konfronterades med och vilka svar de hittade.

Konstverk är tillämpad kristen tro. I kursen *Konst och förkunnelse* närmar vi oss genom olika konstverk viktiga trosinnehåll. Målet med kursen är att lära sig att betrakta konst och genom det att förstå vår tro bättre.

Dominikanpater Henrik Alberius OP är ansvarig för karitativ verksamhet inom Stockholms katolska stift och ordförande för Caritas Sverige.

Leva evangeliet i vardagen

Kursledaren dominikanpater Henrik Alberius är ansvarig för karitativ verksamhet inom Stockholms katolska stift och ordförande för Caritas Sverige.

– Att leva som kristen i en värld med helt andra värderingar och mål än vi själva har är en utmaning. Ofta är det mer än svårt att få vårt andliga och vårt världsliga liv att hänga ihop. De upplevs som motsatser, men är det så? Eller finns det sätt att leva som förenar de båda?

Kyrkans svar är ja och hon undervisar om det i sin predikan. Sedan drygt hundra år också genom det som kallas hennes sociallära. Där understryker hon att vi är kallade att leva hela vårt liv här och nu. Klarast talar nog påve Benedikt XVI om det i sin encyklika *Gud är kärleken* (2005) där han river ner den mur som kan upplevas mellan det andliga och det sociala och han gör världen till en. En värld där vi kristna predikar Ordet, firar sakramenten och utövar kärleksgärningar. Denna enda värld är platsen där vår kärlek, som vi firar i mässan, får sitt praktiska och vardagliga uttryck.

Genom tiderna har kyrkan fungerat som vägvisare inom både det andliga och det sociala området. Också i dag och för att ge oss kristna handfasta råd om hur vi kan tyda tidens tecken och handla i en motsägelsefull verklighet erbjuder hon oss socialläran. Den är en hjälp när vi söker vägar att gå framåt.

Själv har jag funnit ett gott stöd i socialläran i mitt liv som människa, präst och medarbetare i Caritas Sverige. Nu vill jag och KPN dela med oss av denna skatt som är en pärla för oss att finna i tidens åker. En hjälp i det alldeles vanliga livet.

Yvonne Maria Werner är professor i historia vid Lunds universitet.

Vägen till Rom

- Nordbors väg till katolska kyrkan

Professor Yvonne Maria Werner har forskat om den katolska kyrkans återkomst till de nordiska länderna under 1800-talet och har skrivit böcker och artiklar på detta tema.

– Just nu håller jag på med en populärvetenskaplig bok, *Vägen till Rom*. Den handlar om nordbors väg till den katolska kyrkan från reformationstiden och fram till idag.

Bakgrunden till min forskning och denna

kurs är att jag själv är konvertit – konfirmerad i Peterskyrkan! På det viset blev min konversion bokstavligen en "väg till Rom". Så var det också för många av de nordbor som blev katoliker före mitten av 1800-talet. Det var först då som det blev tillåtet att lämna den protestantiska statskyrkan och bli katolik utan att riskera landsförvisning. Många av dessa nordiska konvertiter upptogs i kyrkan just i Rom och etablerade sig antingen där eller i något annat katolskt land.

Med liberaliseringen av religionslagstiftningen i mitten av 1800-talet kom konvertiterna att bidra till att bygga upp katolska församlingar i hemlandet. I början av 1900-talet var många församlingar helt präglade av konvertiterna. Relationerna till den protestantiska omvärlden var ofta spända, och i media talades det om den "katolska faran". Men trots alla dessa hinder var det en strid ström av människor som fann "vägen till Rom".

Vad var det som inspirerade dessa människor att bli katoliker? På vilka sätt har argumenten för katolsk konversion förändrats över tid? Och vad har förblivit bestående? Ja, det är några av de frågor som vi kommer att ta upp på min kurs! Det kommer också att ges utrymme för att diskutera egna!

Vuxenkurserna ges i samarbete med Studieförbundet Bilda och med bidrag från Ansgarwerk Köln.

Sagt om KPNs tidigare vuxenkurser:

- Jag kan inte beskriva hur bra och givande och lärorikt detta var!

- God mat. Bra säng!

- Oj, vad mycket jag fick lära mig!

- Kunniga och entusiastiska föreläsare!

- Vänligt bemötande!

- Positiv och uppbygglig gemenskap!

- Andlig upplevelse!

Hur kan man förklara söndagens evangelium för barn?

På KPNs hemsida kan du varje vecka läsa söndagens evangelieläsning och få förslag på hur du kan göra evangeliet levande för barn. "Söndagens evangelium med barn" innehåller förslag på samtalsfrågor, aktiviteter, bilder att färglägga, pappersrullsfigurer att pyssla med och förslag på sånger att sjunga. Pater Thomas Idergard S.J., kaplan i S:ta Eugenia församling, är en av dem som har nytta av materialet.

P Thomas Idergard
SJ får inspiration från
KPNs hemsida.
Foto: Mannesays.

"För mig är materialet ovärderligt när jag förbereder predikan i den barn- och familjemässa som firas varje söndag i församlingen och som på många sätt är den svåraste predikan att förbereda då den ska involvera barn i olika åldrar och samtidigt också vara relevant för de vuxna. Då erbjuder KPNs "Söndagens evangelium med barn" alltid ett smörgåsbord av vinklar och frågor som gör den katolska teologin i evangeliet begriplig för barn utan att den blir urvattnad för de vuxna. På det bordet hittar jag alltid minst en rätt att bjuda på, så stort tack för det!"

K A T O L S K A P E D A G O G I S K A N Ä M N D E N VUXENUTBILDNING & VÅREN 2020

OM TRONS GRUNDER

Denna kurs tar upp fundamentalteologiska frågor, alltså frågor om den kristna trons grunder. Vi lär känna hur framstående katolska tänkare resonerar kring trons intellektuella förutsättningar. Hit hör frågor som: *Är människan religiös av naturen? Vem är Gud? Vad menas med uppenbarelse? Hur kan man tänka sig att Gud handlar i världen?*

P ULF JONSSON SJ
ÅH STIFTGÅRD DEN 28 FEB-1 MARS

KONST OCH FÖRKUNNELSE

Det jag minns av min katolska uppväxt är framför allt bilder eller konstverk - i både hemmet och kyrkan. De gjorde starkt intryck på mig och är fortfarande levande. Bildminnet är förmodligen starkare än ordminnet. Konstverk är öppna och kan hjälpa att beskriva tron från olika perspektiv; de är tillämpad kristen tro. I denna kurs närmar vi oss genom olika konstverk viktiga trosinnehåll, med målet att lära sig att betrakta konst och därigenom bättre förstå vår tro.

P DOMINIK TERSTRIE SJ
MARIELUND DEN 27-29 MARS

LEVA EVANGELIET I VARDAGEN

Hur kan vi leva som katoliker i vardagen? Vår katolska kyrka är rik på råd. Dessa finner vi inte bara i predikan och katekesen, utan också i det som kallas hennes sociallära. Den senare finns nu i svensk språkdräkt och det är dags att upptäcka den rikedom av tankar och vägledning som den gömmer.

P HENRIK ALBERIUS OP
OMBERG DEN 24-26 APRIL

VÄGEN TILL ROM

NORDBORS VÄG TILL KATOLSKA KYRKAN

Varför kallas en upptagning i den katolska kyrkans gemenskap för "konversion"? Vad har motiverat nordbor att bli katoliker? Kan man se några förändringar över tid? Och varför används metaforen "vägen till Rom" för att beskriva katolska konversioner? Detta är några av de frågor som tas upp i denna kurs som belyser fenomenet katolsk konversion i ett historiskt perspektiv från reformationstidevarvet och fram till vår tid.

PROFESSOR
YVONNE MARIA WERNER
RÖGLE DEN 8-10 MAJ

PRIS 1 000:--/HELG, FÖR KATEKETER 600:-- OCH UNGDOMAR (MAX 28 ÅR) 300:--
INFORMATION OCH ANMÄLAN: WWW.KPN.SE • 08-50 557 660 • KPN@KATOLSKAKYRKAN.SE

Nyheter

Kul med Jesus, Maria och helgonen

Detta pysselhäfte uppmuntrar barn till att bli vän med Jesus och helgonen. Här finns kluriga gåtor och enkla böner. För barn 3–9 år, pris: 40 kr

Online med helgonen

Över 100 helgon kan du läsa om i boken *Online med helgonen* som skrivits av Fader Michel Remery, författare till boken *Twittra med Gud*. Boken utkommer under våren, håll utkik!

Nya korsord på KPNs hemsida

(gratis)

På KPNs hemsida finner du 12 nya korsord, se under "Resurser" och Verktygslådor. Ett litet smakprov får du här.

Inspirationsdagar för kateketer

"Att stråla som stjärnorna"

med Cecilia Jakobsson, Carina Björklind och Ulrika Erlandsson

Linköping, S:t Nikolai församling, 1 februari, 9–15.30

"I försoningens tecken" med Rauha Navarro Marttinen

Örebro, S:t Eskils församling, 1 februari, 10–15

"Tro och vetande" med Rauha Navarro Marttinen

Stockholm, Johannes Paulus II:s Pastoralcentrum, 29 februari, 10–14

Vi ska gifta oss – vigselförberedelse

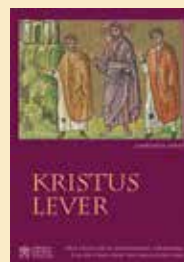
med Mickaëlle och diakon Sten Cedergren.

Stockholm, Johannes Paulus II:s Pastoralcentrum, 25 januari 2020, 10–16

Kateketens dag 2020

"Ni är ovärderliga"

ur *Christus vivit*

Malmö, Vår Frälsares katolska kyrka

Lördag 19 september kl 9.30–17

Huvudtalare: Robert Cheaib, medlem i Dikasteriet för lekfolk, familj och liv. Robert Cheaib kommer att presentera påvens apostoliska uppmaning till de unga och till hela Guds folk, Kristus lever. Boka redan nu!

Anna Pasikowska Polska Missionen i Stockholm

"Kyrkan är inte bara mässan. Kyrkan är också alla som efter mässan går ut för att visa med våra liv att Gud finns!"

Äktenskapet förändrade Anna

Anna berättar att hennes tro blev mer levande när hon gifte sig. Wlodeks tro var redan från början djupare och Anna drogs med. Äktenskapet är en grundpelare i deras liv. De är med i en rörelse som betonar hemkyrkans betydelse. Varje kristen familj är ett slags kyrka, där barnen lär sig tro och be och där vännerna kan träffas. Anna och Wlodek träffar andra äkta par i hemmen för att fördjupa tron och för att prata om glädjeämnen och utmaningar i det kristna livet. Varje gång finns det ett nytt tema. Ibland delar man med sig av sina erfarenheter i storgruppen, ibland talar makarna med varandra. Det berikar deras liv som äkta par och som föräldrar.

Mor till många

Anna är mor till tre barn, men genom att hon blev kateket känner hon att hennes barnaskara har blivit ännu talrikare; hon har nu ett tjugotal förstaklassare att ta hand om. Barnes föräldrar behöver uppmuntras som primära uppfostrare. Tidigare fanns föräldragrupper, vilket Anna hoppas kan bli möjligt igen i framtiden. Polska Missionen ordnar däremot kurser för blivande föräldrar och hemkyrkarörelsen hjälper till.

Att leva med Gud här och nu

Anna vill att barnen ska lära sig det mest grundläggande: Gud finns, han är större än något annat och han älskar dem. Barnen ska kunna

Anna Pasikowska på besök
på Johannes Paulus II:s
Pastoralcentrum i Stockholm.

känna att de är Jesu vänner och Marias barn.

- När man är vän till Jesus har man respekt för hela skapelsen, säger Anna. Hon drömmer inte om att leva i "den goda gamla tiden".
- Undervisningen måste anpassas till denna tid och denna tids frågor. Ordet respekt är viktigt för Anna och är grunden till demokratin.
- Man ska ha respekt för andra människors sätt att tänka, men man behöver inte hålla med dem.

Anna söker nya sätt att undervisa som passar både för henne själv och barnen. Några bord vill hon inte veta om.

- Att sitta i ringen, sjunga, leka, se bilder, berätta, använda pappersrullsfigurer ... Det är också viktigt att barnen lär sig att prata med Gud med egna ord. Och de kan: "Tack för att kompisarna i skolan har varit snälla mot mig. Tack för barnet i mammas mage. Tack för att maten inte smakade illa i skolan. Tack för min mamma och pappa ..."
- Barnen förstår världen och Gud på ett enkelt sätt, säger Anna. De hjälper mig att hitta nya sidor i mig själv.

Annas förebild är Maximilian Kolbe som offrade sig för att rädda en familjefar. Hon skulle vilja efterlikna honom och önskar att även hon skulle kunna vara beredd att offra sig för Jesu skull. Frågan hänger kvar i luften: Vad skulle vi ha gjort i hans situation?

Bild och text: Rauha Navarro Marttinen

Fakta

KateketNytt utges tre gånger om året av Katolska Pedagogiska Nämnden.

Redaktion: Ulrika Erlandsson (ansvarig) och Rauha Navarro Marttinen.

Layout: Anna Klint

Tryck: Norra Skåne Offset

KateketNytt trycks med bidrag från Bonifatiuswerk, Tyskland.

Omslag: Årets adventskalender Melker, Mina och alla änglarna. Illustratör: Andréa Räder, tillhörande berättelse har skrivits av Anna Dunér. På bilden syns också ett utsnitt ur KPNs nya häfte *Kul med Jesus, Maria och helgon* (text och bild Rauha Navarro Marttinen). Båda kan beställas på www.kpn.se

Adress: Johannes Paulus II:s
Pastoralcentrum
Brunnsgränd 4, 4 tr
Box 2150
S-103 14 Stockholm
Epost: kpn@katolskakyrkan.se
tfn: 08-505 57 660
Hemsida: www.kpn.se

Stöd KPN!

Det här numret av KateketNytt går som vanligt till alla kateketer som vi har adressen till. Ge oss gärna information om nya kateketer! Ni som vill stödja tidningen kan göra det genom att betala in en frivillig summa till vårt bankgiro 119-2053 och/eller att bidra med förslag till innehållet. Tack till alla er som redan gjort det!

ISSN 0282-0234

